

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

2026-06-16 Nr. NV-1631

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: (TAP-26-667(2)) (26-4292(2))		DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 9, 22-1, 39, 40, 46, 46-2, 47, 49, 51, 52, 58, 61, 67, 75 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22-3 IR 46-4 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Energetikos ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta 2026-04-14	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

1. Per mažos vartotojų galimybės aktyviai dalyvauti elektros rinkoje. Šiuo metu vartotojai negali lengvai dalytis savo pagaminta ar sukaupta elektros energija su kitais asmenimis, nėra aiškaus teisinio pagrindo tokiems modeliams ir platformoms veikti.
2. Ribotas vartotojų pasirinkimas dėl elektros tiekimo. Dabar praktiškai vienam objektui taikomas vienas tiekėjas, nors ES teisė numato galimybę naudotis daugiau nei vienu tiekėju.
3. Per lėtas tiekėjo ir tiekėjo tarifų keitimo procesas, Esamas reguliavimas numato, kad tiekėjo ar plano pakeitimas dažniausiai įsigalioja tik nuo kito mėnesio pradžios, nors išmanioji apskaita techniškai leidžia tai atlikti daug greičiau.

Įstatymo projektu siekiama suteikti vartotojams daugiau pasirinkimo ir lankstumo elektros rinkoje, kas liečia tiekėjus, įteisinti elektros energijos dalijimąsi tarp vartotojų, pagreitinti tiekėjo pakeitimą bei pašalinti esamas reguliavimo spragas ir neaiškumus, sparčiai bei sikeičiant rinkos sąlygoms.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projektu siūloma:

- ✓ Įteisinti elektros energijos dalijimąsi tarp vartotojų – leisti gaminantiems ir aktyviesiems vartotojams perduoti perteklinę elektros energiją kitiems vartotojams pagal tarpusavio susitarimus (tiesioginė sutartis) ar per specialias platformas (per dalijimosi organizatorių). Šis modelis sukuria virtualią elektros dalijimosi sistemą, kurioje perteklinę saulės ar baterijose sukaupą energiją bus galima priskirti kitam vartotojui, o apskaita vyks per ESO ir tiekėjų sistemas. Tai leis naudotis žaliosios energetikos nauda ir tiems vartotojams, kurie neturi galimybių patys įsirengti elektrinės.
- ✓ Leisti viename objekte turėti daugiau nei vieną elektros tiekėją – įrengus papildomus išmaniuosius skaitiklius, skirtingiems įrenginiams ar vartojimo dalims būtų galima pasirinkti skirtingus tiekėjus ir planus (vidaus tinklas būtų padalijamas priskiriant atskirus skaitiklius pvz., automobilio krovimui, šilumos siurbliui ir pan.). Visas papildomas sąnaudas apmokės pats vartotojas.
- ✓ Pagreitinti tiekėjo, plano ir tarifo keitimą – buitiniams vartotojams su išmaniaisiais skaitikliais suteikti galimybę tiekėją ar planą pakeisti per 2 darbo dienas (dabar užtrunka mėnesį).
- ✓ Nustatyti aiškesnę elektros tiekimo sutarčių keitimo tvarką – leisti tiekėjams tam tikromis sąlygomis keisti neterminuotą kintamos kainos sutarčių sąlygas, iš anksto informuojant vartotoją ir suteikiant teisę nutraukti sutartį (Siekama išspręsti problemą, kad dabar tiekėjas faktiškai negali pakeisti tokių sutarčių sąlygų be aktyvaus vartotojo sutikimo, net jei rinkos sąlygos iš esmės pasikeičia: pagal galiojančią reguliavimą tiekėjas gali pasiūlyti pakeisti sutarties sąlygas, tačiau pakeitimas įsigalioja tik gavus aiškų vartotojo sutikimą). Pranešus apie keitimą, vartotojui suteikiamas ne trumpesnis kaip 30 d. terminas apsispręsti. Jei per tą laikotarpį vartotojas nenutraukia sutarties ir nepereina pas kitą tiekėją, atnaujintos sąlygos įsigalios automatiškai. Atsisakoma neterminuotų fiksuotos kainos sutarčių.
- ✓ Patikslinti ir skaidrinti kitą reguliavimą – aiškiau reglamentuoti energijos kaupimo įrenginių apmokestinimą, skirstomųjų tinklų plėtros sąlygas ir servitutų kompensavimo tvarką.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

-

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐ Taip ☒ Ne	GYVENTOJAMS	☐ Taip ☒ Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☒ Taip ☐ Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR IŠTAIGOMS	☐ Taip ☒ Ne

Priėmus projektą, atitinkamoms rinkos dalyvių grupėms atsirastų papildomų organizacinių ir IT sistemų pritaikymo sąnaudų. Skirstomųjų tinklų operatoriaus preliminarium vertinimu, sąnaudos iš viso galėtų būti apie 2 mln. eurų. Nepriklausomiems tiekėjams IT sistemų pritaikymo sąnaudos preliminarium vertinimu galėtų būti apie 400 tūkst. eurų. Pažymėtina, kad šie įvertinimai yra preliminarūs ir gali keistis įgyvendinimo metu. Įvertinant šias sąnaudas, siūlomas ilgesnis įgyvendinimo laikotarpis tam, kad nepriklausomi tiekėjai ir skirstomųjų tinklų operatorius turėtų pakankamai laiko pasiruošti šiems pokyčiams.

Priėmus nuostatas dėl greitesnio nepriklausomo tiekėjo, elektros energijos tiekimo paslaugos plano, persiuntimo paslaugos tarifo ir (ar) tarifo plano keitimo, tikėtina, kad padidėtų nepriklausomų tiekėjų balansavimo ir sutarčių nutraukimo rizikos valdymo sąnaudos, kurios galėtų būti perkeltos į galutines elektros energijos kainas vartotojams. Egzistuoja rizika, kad greitesnio keitimo modelio įgyvendinimas gali didinti sąnaudas visiems vartotojams, o nauda tektų šiuo modeliu besinaudojantiems vartotojams. Siekiant šių neigiamų pasekmių išvengti arba jas kuo labiau sušvelninti, greitesnio nepriklausomo tiekėjo keitimo galimybė taikoma tik buitiniams vartotojams, turintiems išmaniuosius apskaitos prietaisus ir besinaudojantiems nepriklausomo tiekėjo paslaugomis, bei keitimas apribotas iki vieno karto per kalendorinį mėnesį.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☒ FM ☒ AM ☒ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☐ SADM ☐ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☒ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA
☒ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☒ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita

Teikiamas pagal Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslintas įstatymo projektas. Į pastabas atsižvelgta.

Taip pat Įstatymo projektas buvo derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene. Pastabas pateikė Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Aplinkos ministerija, LITGRID, AB „Ignitis“, „Elektrum Lietuva“ UAB, AB „Energijos skirstymo operatorius“, UAB „Enefit“, UAB „FlexWave“, Lietuvos saulės energetikos ir kaupiklių asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, VšĮ „Žiedinė ekonomika“. Pastabas, į kurias neatsižvelgta, pateiktos derinimo pažymoje.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina Įstatymo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė
	Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja